

«Червоне світло» і непомітно виходить.

Вчитель пропонує згадати все, про що учні дізналися за час мандрівки, оглянути свої дорожні щоденники і дати відповіді на питання. Як тільки учні дадуть відповідь на останнє питання, роздається голосний скрип і скрегіт. Мандрівка в царство Рудого дракона закінчилася, шлях додому вільний!

На закінчення вчитель дає творче домашнє завдання – пояснити хімічні процеси, про які йде мова в уривку з вірша А.Ахматової:

На рукомойнике моём
Позеленела медь,
Но так играет луч на нём,
Что весело глядеть.

Література:

1. Параван Н.А. Коррозия, воздух и вода. Опыты без взрывов // Химия и жизнь, 1992. – № 11.
2. Сироежкін І.Т. Активізація викладання хімії в школі. – К.: Рад. школа, 1996. – 93с.
3. Сушенцев О. Сутність пізнавальної діяльності учнів // Рідна школа, 2002. – № 11.

МЕТОДИ І ПРИЙОМИ ОРГАНІЗАЦІЇ КРЕАТИВНИХ СИТУАЦІЙ НА УРОКАХ І ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ НА ОСНОВІ ФЕНОМЕНОЛОГО-ЕКЗИСТЕНЦІОНАЛЬНОГО ПІДХОДУ

Денисовець Т. (Полтава)

Однією з найважливіших задач сучасної освіти є створення умов для особистісно – смислового прийняття знань і збереження фізичного і психічного здоров'я учнів.

Настільки ці задачі можна здійснити в умовах сучасної школи, перенавантаження навчальних програм фактологічним матеріалом, який вимагає від учнів запам'ятовування великої кількості власних назв, понять, фактів, законів і правил. Що можна і потрібно застосувати для виконання вищевказаних задач? Звичайно, змінити сучасну освіту, долучаючи її до завдань, які ставить перед нею індивід, тобто школяр нового покоління, поки повністю не можливо. Але необхідно визначити можливості внесення до загальноосвітнього простору фрагментарного звернення до реальних життєвих тенденцій і індивідуальних освітніх запитів. Оскільки, урок є найстійкішою педагогічною формою у школі, необхідно звернути увагу на проблему зміни його змісту і структури на основі нових філософських, педагогічних і психологічних підходів.

Нове розуміння уроку полягає у розумінні його як деякої сукупності освітнянських умов, мета яких виявити в учнів творчість у формі конструктора, моделі змістових переживань і проектів.

Феноменолого – екзистенціальний підхід робить акцент на творчих ситуаціях як моментах, коли дитині стає доступним виявлення сутності оточуючого світу. При цьому екзистенціальна свідомість людини, яка виникає на основі активізації переживань і внутрішніх пошуків індивіда, дозволяє учням відчутти причетність даної сутності, сприяє виникненню особистісного образу оточуючої нас дійсності. У процесі осмислення дитина повинна приймати участь з усім своїм життєвим „багажем” – почуттями, бажаннями, досвідом, надіями, турботами і потребами, тому велика увага приділяється особистісно – орієнтованому підходу в освіті. Велику увагу звертаємо на психологічний аспект освіти не лише з точки зору особистісних якостей учнів, але і з точки зору максимального використання можливостей по формуванню почуттів емпатії і толерантності у учнів на основі поновленого змісту навчального матеріалу. Тому дуже важливою є організація на уроці умов для максимального включення учнів у обговорення навчальних проблем, надання школярам

можливості визначити своє відношення до питань, які вивчаються, формування у дітей особистих осмислених знань.

При організації креативних ситуацій не менш важливим є імовірний підхід, імовірне мислення, імовірний опис, які допомагають усвідомлено сформулювати індивідуальну траєкторію пізнання.

Не дивлячись на посилені спроби реформування системи освіти, урок залишається основною педагогічною формою, тому саме тут слід шукати значні можливості гуманізації. Потрібно застосовувати основні методи і прийоми, що створюють творчі ситуації на основі феноменологічного – екзистенціального підходу, застосовувати методичні рекомендації і використовувати їх у викладанні на різних етапах освіти: у початковій школі, при вивченні літератури, історії, біології.

Найбільш значущими каталізаторами творчості на уроках є такі методи і прийоми, які передбачають формування чуттєвого особистого відношення до знань, створюють можливість численного сприйняття явищ, вільно висловлювати власну думку. До таких відносяться: метод діалогу з текстом (художнім, історичним, науковим), метод творчого самовираження через літературну творчість, метод творчої фотографії, метод використання графіки і живопису, метод творчого спілкування з мистецтвом, прийом формування фантазії і уявлення, метод мозкового штурму (брейнсторминг), метод синектичного штурму.

Використання вищезазначених методів і прийомів для організації творчих ситуацій дозволяє суттєво підняти рівень творчої насиченості освіти, зберегти психологічне здоров'я учнів (так як джерелом психологічних перевантажень являються часто відчуженість учнів в освіті багатьох знань, створює можливість для особистісної – усвідомленого сприйняття, творчого перетворення навчальних знань, формування власної активності школярів. Тільки через творчість народжується смисл власної активності школяра, здійснюється самоорганізація, самоосвіта і самореалізація особистості, її самостійне включення у світ людської культури, у соціум, відбувається формування досвіду самостійної діяльності і особистої відповідальності учнів.

Література

1. Бердяев Н.А. Философия творчества, культуры и искусства: В 2-х т./Н.А.Бердяев.- М.: Искусство, 1994.
2. Герасимов О.В. Целостность личности и смысл / О.В.Герасимов//Человек в культуре: Материалы X Всероссийской научно-практической конференции. –Ульяновск, 2002.
3. Гусинский Э.Н. Введение в философию образования .-М.: Логос, 2000.
4. Тамберг Ю.Г. Развитие творческого мышления ребенка /Ю.Г. Тамберг.- СПб.: РЕЧЬ, 2002.
5. Якиманская И.С. Технология личностно-ориентированного обучения в современной школе /И.С.Якиманская. –М.: Просвещение, 2000.

РОЗРОБКА ЕЛЕКТРОННИХ КУРСІВ З ХІМІЇ З ВИКОРИСТАННЯМ ІНТЕРАКТИВНИХ НАВЧАЛЬНО- МЕТОДИЧНИХ КОМПЛЕКСІВ

Джурка Г.Ф., Шкоденко С.С. (Полтава)

Пріоритетними напрямками реформування національної вищої освіти в контексті вимог Болонського процесу є підвищення її якості, забезпечення універсальності підготовки випускника та його адаптованості до ринку праці, переорієнтація навчального процесу на особистість студента, інформатизація освітнього процесу. Виходячи з цього головним завданням навчального закладу має стати формування інноваційного освітньо-виховного середовища, що передбачає зміну організації та змісту освіти з метою інтеграції в світовий освітній простір.